

**AKTUALNOSTI
HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE
EUROPSKO, USTAVNO, GRAĐANSKO, TRGOVAČKO,
RADNO I SOCIJALNO, PARNIČNO, OVRŠNO, STEČAJNO
I UPRAVNO PRAVO U PRAKSI**

GODIŠNJAK 23 - 2016.

GODIŠNJAK 23 - 2016.

**AKTUALNOSTI
HRVATSKOG ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE
EUROPSKO, USTAVNO, GRAĐANSKO,
TRGOVAČKO, RADNO I SOCIJALNO,
PARNIČNO, OVRŠNO, STEČAJNO
I UPRAVNO PRAVO U PRAKSI**

Tiskano

U POVODU TRADICIONALNOG
TRIDESETOG PRVOG (XXXI.) SAVJETOVANJA
ODRŽANOG U ZAGREBU
24. I 25. LISTOPADA 2016.

Organizator savjetovanja
HRVATSKO DRUŠTVO
ZA GRAĐANSKOPRAVNE
ZNANOSTI I PRAKSU

u suradnji s
izvršnim organizatorima
ORGANIZATOROM d.o.o., ZAGREB
i časopisom PRAVO U GOSPODARSTVU,
ZAGREB

Organizacijski odbor

Mr. sc. HRVOJE MOMČINOVIĆ, dipl. iur.,
sudac Ustavnog suda RH u mirovini,
predsjednik Organizacijskog odbora

DARKO MILKOVIĆ, dipl. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH,
urednik savjetovanja

Dr. sc. IVO GRBIN, dipl. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH u mirovini

Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur.,
predsjednik Građanskog odjela
Županijskog suda u Zagrebu

ĐURO SESSA, dipl. iur.,
sudac Vrhovnog suda RH

MLADEN ŽUVELA, dipl. iur.,
sudac Ustavnog suda RH u mirovini

Za izvršne organizatore

DARIA KEŠKIĆ, dipl. iur.
ANA ŠUNJARA, prof.

UDK 34

ISSN 1330-6227

HRVATSKO DRUŠTVO
ZA GRAĐANSKOPRAVNE ZNANOSTI I PRAKSU

TRADICIONALNO
XXXI.
SAVJETOVANJE

AKTUALNOSTI
HRVATSKOG
ZAKONODAVSTVA
I PRAVNE PRAKSE

GODIŠNJAK 23

 Organizator

Zagreb, 2016.

SKRAĆENI SADRŽAJ

Riječ urednika	XXXIII
----------------------	--------

REFERATI

Dr. sc. SANDRA MARKOVIĆ, dipl. iur. i SANJA TRGOVAC, dipl. iur. Pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na žalbu - konvencijski i ustavni aspekt u praksi	1
DAMIR KONTREC, mag. iur. Pravo na dom u praksi Europskog suda i domaćih sudova	29
TOMISLAV ARALICA, dipl. iur. Višestruko ugovaranje otuđenja nekretnine u sudskoj praksi	67
ĐURO SESSA, dipl. iur. Razvrgnuće suvlasničke zajednice (nekretnina)	113
Dr. sc. JADRANKO JUG, dipl. iur. Ništetnost ugovora - posljedice, zastara i druga sporna pitanja ...	159
Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur. Rentni zahtjevi	199
Dr. sc. ŽELJKO POTOČNJAK, dipl. iur. Neki problemi primjene Direktive o kolektivnom otkazivanju ugovora o radu u hrvatskom zakonodavstvu i praksi	229

Akademik JAKŠA BARBIĆ
**Pobijanje odluka skupštine odnosno članova društva s
ograničenom odgovornošću** 279

DRAGAN KATIĆ, mag. iur.
Teret dokazivanja u različitim vrstama parničnih postupaka 357

GORAN MATEŠIĆ, dipl. iur.
**Pravna zaštita u javnoj nabavi - postupovne odredbe i
institucionalno ustrojstvo *de lege lata* i *de lege ferenda*** 405

PRIOPĆENJA

Dr. sc. JELENA ČUVELJAK, dipl. iur.
Uredba 848/2015 o postupku u slučaju nesolventnosti 425

IVAN SARIĆ, dipl. iur.
Je li moguća jedinstvena minimalna plaća u Europskoj uniji? 433

VITOMIR BOIĆ, dipl. iur.
Značenje informiranog pristanka pacijenta 445

Dr. sc. GORAN VOJKOVIĆ, dipl. iur.
Pravna regulacija bespilotnih zrakoplova u Republici Hrvatskoj... 455

ALEKSANDRA ĐORĐEVIĆ BUGARIN, dipl. iur.
Organizacija sudova u Republici Hrvatskoj 463

RENATA PRAŽETINA KALEB, mag. iur.
**Financijsko-materijalno poslovanje sudova sa strankama prema
novom Pravilniku** 471

Dr. sc. BLANKA IVANČIĆ-KAČER, dipl. iur.
Članci 347. i 348. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima... 479

RENATA MARIĆ-IVANOVIĆ, dipl. iur. Tko treba paziti na primjenu odredbe članka 356. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima?.....	485
Dr. sc. HRVOJE KAČER, dipl. iur. Dosezi instituta stjecanja bez osnove ili neosnovanog obogaćenja na jednom primjeru.....	493
NIKOLA OPATIĆ, dipl. iur. Normativni aspekt služnosti puta kao nužnog prolaza.....	501
Mr. sc. DEAN RAHAN, dipl. iur. Uspostava etažnog prava vlasništva i upis posebnih dijelova nekretnine kroz pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak...	509
Dr. sc. VANJA SERŠIĆ, dipl. iur. Vlasništvo kulturnog dobra	515
SNJEŽANA LUKŠA, dipl. iur. Pretpostavke nasljeđivanja	527
Mr. sc. IVAN TIRONI, dipl. iur. Oporučni svjedoci u hrvatskom nasljednom pravu uz mali rendez-vous s poviješću	535
BERISLAV MATIJEVIĆ, dipl. iur. Ugovor o osiguranju imovine - raskid, otkaz i odustanak.....	545
Mr. sc. ALEN GOLUB, dipl. iur. Pravne posljedice raskida ugovora.....	553
Dr. sc. ROBERT PEČEK, dipl. iur. Naknada štete od divljači	565

DESANKA SARVAN, dipl. iur. Pravna zaštita od nezakonite obustave isporuke vode za piće i sanitarne potrebe kućanstvima	571
GORAN JARIĆ, dipl. iur. Zakonska zabrana natjecanja radnika s poslodavcem - neki problemi u praksi	579
Mr. sc. BRUNO MOSLAVAC, dipl. iur. Obveze poslodavca u postupku izbora radničkog vijeća.....	587
IVICA ŽUPAN, dipl. iur. Kako do kvalitetnijeg udomiteljstva za djecu u Republici Hrvatskoj.....	597
Mr. sc. SANJA POPOVIĆ, dipl. iur. Pravilnik o načinu postupanja i suradnje suca, stručnog radnika centra za socijalnu skrb i policijskog službenika za mladež prilikom prisilnog oduzimanja i predaje djeteta	605
DANIJELA ROMIĆ, univ. spec. admin. publ. Ostvarivanje prava djece na osobnu invalidninu - koliko je Republika Hrvatska uistinu socijalna država?.....	611
Dr. sc. JAKOB NAKIĆ, dipl. iur. Predstojeće izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku - de lege ferenda -.....	621
MATIJA STOKIĆ, dipl. iur. Izbor dokaznih sredstava za utvrđivanje identiteta nekretnina	629
DINKO JAKELIĆ, mag. iur. O još nekim aspektima materijalnog i procesnog karaktera sudske nagodbe	639

Mr. sc. ZRINKA RADIĆ, dipl. iur. Ukidanje potvrde pravomoćnosti i ponavljanje postupka uz osvrt na ukidanje potvrde konačnosti i obnovu postupka	647
Mr. sc. ANTUN ŠAGOVAC, dipl. iur. Drugostupanjski sud u funkciji prvostupanjskog suda u parničnom postupku.....	665
BOJAN BUGARIN, mag. iur. Ponešto o ovrsi na nekretnini	675
DINO GLIHA, dipl. iur. Status neprijavljenih tražbina u postupku sklapanja predstečajne nagodbe - zaštita prava vjerovnika u postupku.....	683
Mr. sc. ZORISLAV KALEB, dipl. iur. Raspodaganje tražbinama Republike Hrvatske u predstečajnim i stečajnim postupcima	693
SANJA MIŠEVIĆ, dipl. iur. Unovčenje predmeta na kojima postoji različno pravo prema odredbama novog Stečajnog zakona	701
MARKO STILINOVIĆ, dipl. iur. Status neprijavljenih tražbina u postupku sklapanja predstečajne nagodbe - pitanje propisivanja obveze objave pismena na e-Oglasnoj ploči	709
Dr. sc. DRAGAN ZLATOVIĆ, dipl. iur. Zaštita poslovne tajne u stečajnom postupku	717

SADRŽAJ

Riječ urednika.....	XXXIII
---------------------	--------

REFERATI

Dr. sc. SANDRA MARKOVIĆ, dipl. iur. i

SANJA TRGOVAC, dipl. iur.

**Pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na žalbu -
konvencijski i ustavni aspekt u praksi**.....

1. Uvodno	1
2. Članak 13. Konvencije.....	2
2.1. Neka stajališta ESLJP-a.....	6
3. Domaća pravna sredstva	8
4. Pravo na žalbu kroz stajališta i praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske.....	10
4.1. Tijelo nadležno za odlučivanje o žalbi	11
4.2. Isključeno pravo na žalbu propisivanjem da određeni akt nije upravni akt	12
4.3. Djelotvorno pravno sredstvo (ni)je osigurano.....	13
4.4. Nemogućnost podnošenja žalbe jer se ne izdaju posebna rješenja o usklađenju mirovina	14
5. Nesuspendivni učinak žalbe.....	16
5.1. “Otežano” izjavljivanje žalbe	16
5.2. Nekoliko pojedinačnih slučajeva u kojima je utvrđena povreda prava na žalbu	18
6. Razlikovanje članka 18. Ustava u odnosu na članak 29. Ustava	20
7. Članak 13. Konvencije u praksi Ustavnog suda.....	22
8. Stvaranje pravnog sredstva djelovanjem Ustavnog suda.....	24
9. Zaključno.....	26
<i>Right to Effective Legal Remedy and Right to Appeal - Conventional and Constitutional Aspects in Practice - Summary</i>	27
	28

DAMIR KONTREC, mag. iur.

Pravo na dom u praksi Europskog suda i domaćih sudova	29
1. Uvod	30
2. Pravo na poštovanje doma u praksi Europskog suda za ljudska prava.....	31
2.1. Članak 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.....	31
2.2. Konvencijski pojam doma.....	31
2.3. Načini miješanja u pravo na poštovanje doma.....	34
2.4. Negativne i pozitivne obveze države stranke s aspekta čl. 8. Konvencije	35
2.5. Test razmjernosti u praksi Europskog suda.....	36
3. Pravo na dom kao ustavno pravo.....	44
4. Sukob ustavnih prava - prava vlasništva i prava na poštovanje doma u parničnom postupku.....	45
5. Pravo na poštovanje doma u praksi domaćih sudova.....	48
5.1. Prigovor na poštovanje doma u parničnom postupku.....	48
5.1.1. Pojam doma	48
5.1.2. Sadržaj prigovora na poštovanje doma.....	49
5.1.3. Vrijeme podnošenja prigovora	50
5.1.4. Test razmjernosti	50
5.1.5. Prigovor prava na poštovanje doma u pravim lijekovima.....	52
5.1.6. Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Rev-x-1050/2012 od 10. rujna 2014.....	53
5.2. Prigovor na poštovanje doma u ovršnom postupku.....	58
6. Novija sudska praksa redovnih sudova u primjeni čl. 8. Konvencije.....	61
7. Umjesto zaključka.....	64
<i>The Right to Home in the Case Law of the European Court and Croatian Courts - Summary.....</i>	<i>65</i>

TOMISLAV ARALICA, dipl. iur.

Višestruko ugovaranje otuđenja nekretnine u sudskoj praksi	67
I. Razvoj instituta i zakonskih okvira.....	67
II. Današnji zakonski okvir instituta.....	72

Aktivna legitimacija na tužbu po čl. 125. st. 2. ZV	74
Pasivna legitimacija u tužbama po čl. 125. st. 2. ZV	74
Tužba po čl. 125. st. 2. ZV kao specijalni propis	74
Problem istog otuđivatelja	75
Što ako je isti otuđivatelj otuđio ranijem stjecatelju nekretninu, ali mu je nije predao u samostalan posjed?	76
Oba konkurentna stjecanja moraju biti derivativna, mora biti riječ o pravnim poslovima radi stjecanja vlasništva.....	77
Što ako je jedno konkurentno stjecanje temeljem pravnog posla, a drugo drugačije, recimo stjecanje dosjelošću?	78
U tužbama zbog višestrukog otuđenja nekretnina nije moguće s uspjehom zahtijevati ništavost/ništetnost onog drugog ugovora zbog toga što je stvar već prije otuđena.....	79
Strogi prekluzivni rok od tri godine.....	80
Česta pogreška: zahtjev za izdavanjem tabularne isprave	80
Kad je kupac u dobroj vjeri.....	81
Kad su oba stjecatelja savjesna, a ni jedan se nije upisao u zemljišne knjige	83
III. Primjeri iz sudske prakse	83
Kratice.....	108
Literatura.....	109
<i>Multiple Real Estate Sales Contracts in Judicial Practice - Summary</i>	111
ĐURO SESSA, dipl. iur.	
Razvrgnuće suvlasničke zajednice (nekretnina)	113
I. Uvod	113
II. Razvrgnuće suvlasništva	114
1. Što je suvlasništvo	114
2. Tko ima pravo na razvrgnuće	115
3. Kako se ostvaruje pravo na razvrgnuće	118
4. Kako se razvrgava suvlasnička zajednica (načini razvrgnuća)....	120
5. Koji su pravni učinci razvrgnuća suvlasništva.....	130
6. Postupak radi ostvarivanja prava na razvrgnuće.....	131
7. Sadržaj prijedloga	132
8. Relevantna sudska praksa.....	133
8.1. Civilna dioba	133

8.2. Fizička dioba	134
8.3. Dioba isplatom	138
8.4. Dioba u ovršnom postupku	140
8.5. Dioba sporazumom suvlasnika	141
8.6. Predmet postupka diobe	142
8.7. Dioba uspostavom etažnog vlasništva	142
8.8. Neka postupovna pitanja	152
9. Zaključak	156
Izbor literature	156
<i>Rescission of Joint Ownership (Real Estate) - Summary</i>	157

Dr. sc. JADRANKO JUG, dipl. iur.

Ništetnost ugovora - posljedice, zastara i druga sporna pitanja	159
1. Uvod.....	160
2. Općenito o nevaljanosti ugovora.....	163
3. Opći razlozi ništetnosti ugovora.....	166
3.1. Protivnost Ustavu RH.....	166
3.2. Protivnost prisilnim propisima	168
3.3. Protivnost moralu društva.....	170
3.4. Sklapanje ugovora zabranjeno samo jednoj strani.....	172
4. Ništetnost ugovora prema Zakonu o obveznim odnosima	173
4.1. Poslovna sposobnost.....	174
4.2. Mane volje.....	175
4.2.1. Školski primjer ili šala	176
4.2.2. Prividan ugovor.....	176
4.2.3. Primjena sile.....	177
4.2.4. Nesporazum.....	177
4.3. Nemogućnost, nedopuštenost, neodređenost ili neodredivost činidbe	178
4.3.1. Nemogućnost činidbe.....	178
4.3.2. Nedopuštenost činidbe.....	179
4.3.3. Neodređenost ili neodredivost činidbe	180
4.3.4. Nedopuštenost pobude.....	180
4.3.5. Nedostatak potrebnog oblika	181
5. Posljedice ništetnosti	182
5.1. Posebno o zastari potraživanja primljenog temeljem ništetnog ugovora.....	184

6. Djelomična ništetnost	187
6.1. Posebno o nepoštenim (ništetnim) odredbama potrošačkih ugovora.....	188
7. Konverzija ništetnih ugovora.....	191
8. Naknadni nestanak uzroka ništetnosti i mogućnost konvalidacije	191
9. Postupovnopравни aspekti isticanja ništetnosti.....	193
10. Zaključak.....	196
<i>Contract Invalidity - Consequences, Statute of Limitations and Other Disputed Issues - Summary</i>	198

Mr. sc. DRAŽEN JAKOVINA, dipl. iur.

Rentni zahtjevi	199
1. Uvodne naznake	199
2. Općenito o naknadi štete u obliku novčane rente.....	201
3. Izgubljeno uzdržavanje ili redovito pomaganje	202
3.1. Određenje pojmova.....	202
3.2. O visini rente.....	205
4. Izgubljena zarada	207
4.1. O pojavnostima izgubljene zarade	207
4.2. Naknada zbog izgubljene zarade.....	209
5. Troškovi trajno povećanih potreba	213
5.1. O oblicima trajno povećanih potreba	213
5.2. Tuđa pomoć i njega.....	214
6. Umanjena mogućnost daljnjeg razvijanja i napredovanja	217
7. Izmjena utvrđene rente.....	220
8. Kapitalizacija rente.....	222
9. Umjesto zaključka.....	225
Literatura.....	226
<i>Annuity Applications - Summary.....</i>	228

Dr. sc. ŽELJKO POTOČNJAK, dipl. iur.

Neki problemi primjene Direktive o kolektivnom otkazivanju ugovora o radu u hrvatskom zakonodavstvu i praksi	229
1. Uvod	230
2. Direktiva o kolektivnom otkazivanju	234
2.1. Donošenje i izmjene Direktive o kolektivnom otkazivanju.....	234

2.2. Glavne značajke zaštite koju Direktiva o kolektivnom otkazivanju pruža radnicima	235
2.2.1. Narav zaštite koju Direktiva osigurava radnicima.....	235
2.2.2. “Kolektivno otkazivanje” uz koje se veže zaštita predviđena Direktivom.....	237
2.2.3. Drugi pojmovi za određenje čijeg je sadržaja mjerodavno pravo EU	239
2.2.4. Obveze poslodavca u slučaju “kolektivnog otkazivanja”	240
2.2.4.1. Obveza obavješćivanja radničkih predstavnika te savjetovanje s njima radi postizanja sporazuma	240
2.2.4.2. Obveza obavješćivanja nadležnog tijela javne vlasti o “kolektivnom otkazivanju” i provedenom savjetovanju s radničkim predstavnicima.....	241
2.2.4.3. “Kolektivno otkazivanje” u slučaju stečaja i sličnih sudskih odluka	241
2.2.5. Prestanci ugovora o radu na koje se Direktiva ne primjenjuje.....	242
2.2.6. Direktiva 98/59/EZ kao direktiva minimalne zaštite prava radnika	243
2.2.7. Obveza osiguranja prikladne pravne zaštite	243
3. Neki problemi primjene Direktive o kolektivnom otkazivanju u hrvatskom zakonodavstvu i praksi te prijedlozi za njihovo rješavanje	244
3.1. “Kolektivno otkazivanje” prema Zakonu o radu	244
3.1.1. Problemi terminološke neusklađenosti.....	244
3.1.2. Problemi u svezi s definicijom “kolektivnog viška radnika”.....	245
3.1.2.1. Problem izbora kriterija na temelju kojih se utvrđuje “kolektivno otkazivanje”	245
3.1.2.2. Problem trenutka nastanka situacije “kolektivnog viška radnika”	246
3.1.2.3. Problem prestanaka koji se uračunavaju pri izračunu “kolektivnog viška radnika”	248

3.1.2.4. Problem razine na kojoj se utvrđuje “kolektivno otkazivanje”	253
3.1.2.5. Problem nejasnih odredba o tome kada se otkaz može dati i kada radni odnos može prestati	255
3.1.2.6. Problem nedovoljno jasnih odredba o posljedicama nepoštovanja propisanih obveza..	258
3.2. “Kolektivno otkazivanje” prema Stečajnom zakonu	259
3.2.1. Postupak u svezi s “kolektivnim viškom radnika”/ “kolektivnim otkazivanjem” mora se provesti i u slučaju otkaza zbog otvaranja stečajnog postupka	259
3.2.2. Prijevremeni prestanci ugovora o radu sklopljeni na određeno vrijeme tijekom trajanja stečajnog postupka moraju se uračunati u “kolektivni višak”	261
3.2.3. Otvaranje stečajnog postupka treba biti razlog za savjetovanje s radničkim predstavnicima, a ne dovoditi do prestanka toga prava	262
3.2.4. “Kolektivni višak radnika” za slučaj stečaja potrebno je urediti u skladu s fleksibilnim mogućnostima koje otvara Direktiva 98/59/EZ, a ne njezinom neprimjenom	264
4. Zaključak	265
Literatura	271
Knjige i članci	271
Propisi	272
Praksa Suda EU	274
Praksa hrvatskih sudova	275
<i>Some Issues in the Implementation of the Directive on Collective Redundancies in Croatian Legislation and Practice - Summary</i>	276
 Akademik JAKŠA BARBIĆ	
Pobijanje odluka skupštine odnosno članova društva s ograničenom odgovornošću	279
1. Uvod	280
2. Nadležnost za rješavanje spora o pobijanju odluke	282
3. Stranke u sporu	290
4. Zastupanje stranaka u sporu	298

5. Rok za podizanje tužbe.....	300
6. Razlozi za pobijanje odluke	305
A) Uvod.....	305
B) Protivnost odluke zakonu i društvenom ugovoru	305
1. Povrede postupka	305
2. Sadržaj odluke protivan zakonu i društvenom ugovoru.....	310
C) Pokušaj člana društva da ostvari posebnu korist.....	311
D) Razlozi za pobijanje odluke o upotrebi dobiti	315
E) Razlozi za pobijanje odluke o povećanju temeljnog kapitala društva ulozima.....	317
F) Pobijanje odluke skupštine zbog samovoljne povrede prava članova na jednak položaj u društvu	319
G) Pobijanje odluke skupštine zbog povrede načela lojalnog postupanja prema članovima društva i društvu	320
H) Uklanjanje pobijanja odluke skupštine društva	323
7. Predmet spora.....	325
8. Određenje vrijednosti predmeta spora	329
9. Teret dokaza	335
10. Privremene mjere	335
11. Upis pobijane odluke u sudski registar prije okončanja spora.....	340
12. Učinak pobijanja	347
<i>Contesting the Decisions of the Assembly, I.E. Members, of Limited Liability Company - Summary</i>	<i>354</i>
DRAGAN KATIĆ, mag. iur.	
Teret dokazivanja u različitim vrstama parničnih postupaka.....	357
I. Uvod.....	357
II.1. Općenito o teretu dokazivanja	360
II.2. Na kojoj od parničnih stranaka leži teret dokazivanja	366
II.3. Teret dokazivanja i zakonske predmnjeve	371
II.4. Pravna priroda pravila o teretu dokazivanja.....	376
III.1. Drugi zakoni i teret dokazivanja	379
III.2. Teret dokazivanja u odštetnim parnicama.....	386
IV. Još nešto o teretu dokazivanja u sudskoj praksi.....	395
V. Zaključak.....	401
Literatura.....	402
<i>Burden of Proof in Different Kinds of Civil Procedures - Summary....</i>	<i>404</i>

GORAN MATEŠIĆ, dipl. iur.

Pravna zaštita u javnoj nabavi - postupovne odredbe i institucionalno ustrojstvo <i>de lege lata</i> i <i>de lege ferenda</i>	405
Uvod	406
1. Institucionalni ustroj.....	406
1.1. Institucionalni razvoj	406
1.2. Pravna stečevina kao izvor institucionalnog modela	407
1.3. DKOM - karakteristike tijela nadležnog za pravnu zaštitu.....	409
Ustav vs. Direktiva EU	409
DKOM vs. trgovački sud.....	410
1.4. Institucionalni okvir <i>de lege ferenda</i>	412
2. Postupak pravne zaštite u javnoj nabavi.....	413
2.1. Karakteristike postupka pravne zaštite uopće	413
2.2. Karakteristike postupka pravne zaštite po Zakonu o javnoj nabavi	413
2.3. Postupak pravne zaštite u javnoj nabavi - <i>de lege ferenda</i>	418
3. Zaključak.....	420
<i>Legal Protection in Public Procurement - Procedural Provisions and Institutional Organization de lege lata and de lege ferenda - Summary</i>	421

PRIOPĆENJA

Dr. sc. JELENA ČUVELJAK, dipl. iur.

Uredba 848/2015 o postupku u slučaju nesolventnosti	425
1. Uvodne napomene.....	425
2. Opće odredbe.....	426
3. Priznavanje postupaka u slučaju nesolventnosti.....	427
3.1. Registar nesolventnosti	428
4. Davanje informacija vjerovnicima i prijava njihovih tražbina	429
5. Sekundarni postupci u slučaju nesolventnosti.....	429
6. Postupak u slučaju nesolventnosti nad članovima skupine trgovačkih društava	430
7. Završne napomene	431

IVAN SARIĆ, dipl. iur.

Je li moguća jedinstvena minimalna plaća u Europskoj uniji?	433
1. Uvod	433
2. Kratak prikaz sustava minimalne plaće u Europskoj uniji.....	434
2.1. Visina minimalne plaće.....	434
2.2. Europski sud.....	437
3. Problematika primjene minimalne plaće u Europskoj uniji.....	438
3.1. Revizija Direktive o upućivanju radnika.....	439
3.2. Njemački Zakon o minimalnoj plaći.....	440
3.3. Francuski Zakon o minimalnoj plaći.....	441
4. Zaključak	442
Literatura.....	442

VITOMIR BOIĆ, dipl. iur.

Značenje informiranog pristanka pacijenta	445
1. Uvod	445
2. Zakon o zaštiti prava pacijenata.....	447
3. Prava pacijenata.....	448
4. Pacijent	448
5. Načela zaštite prava pacijenata	448
6. Osnovna prava pacijenata	449
7. Pravo na drugo stručno mišljenje.....	451
8. Medicinska dokumentacija	452
9. Zaključak	453

Dr. sc. GORAN VOJKOVIĆ, dipl. iur.

Pravna regulacija bespilotnih zrakoplova u Republici Hrvatskoj ...	455
1. Uvod	455
2. Opće odredbe.....	456
3. Klasifikacija i kategorizacija bespilotnih zrakoplova	457
4. Pravila letenja	458
5. Izvođenje letačkih operacija	460
6. Zaključno.....	462

ALEKSANDRA ĐORĐEVIĆ BUGARIN, dipl. iur.

Organizacija sudova u Republici Hrvatskoj	463
--	------------

RENATA PRAŽETINA KALEB, mag. iur.

Financijsko-materijalno poslovanje sudova sa strankama

prema novom Pravilniku	471
1. Uvod.....	471
2. Sredstva za posebne namjene	473
3. Investicije	473
4. Postupanje s položajima.....	473
4.1. Vrijednosti i druge stvari.....	474
4.2. Vrijednosni papiri kao sudski polog.....	474
4.3. Isprave i strana valuta	475
4.4. Novac kao polog	475
4.5. Čuvar pologa.....	475
5. Poslovne knjige za financijsko-materijalno poslovanje.....	476
5.1. Evidencija pologa	476
6. Evidencija naplate novčane kazne, troškova kaznenog postupka i oduzete imovinske koristi	477
7. Prijelazne i završne odredbe	478
8. Zaključna razmatranja.....	478

Dr. sc. BLANKA IVANČIĆ-KAČER, dipl. iur.

Članci 347. i 348. Zakona o vlasništvu i drugim

stvarnim pravima	479
I. Uvod.....	479
II. Pravna vrela.....	479
III. Analiza.....	481
III.1. <i>De lege lata</i>	481
III.2. <i>De lege ferenda</i>	483
IV. Zaključak.....	484

RENATA MARIĆ-IVANOVIĆ, dipl. iur.

Tko treba paziti na primjenu odredbe članka 356. stavka 2.

Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima	485
1. Uvod.....	485
2. Opće odredbe.....	486
3. Donošenje sudske odluke.....	487
4. Postupanje gruntovnice - čl. 108. st. 2. Zakona o zemljišnim knjigama	488

5. Različita pravna shvaćanja.....	490
6. Umjesto zaključka.....	490

Dr. sc. HRVOJE KAČER, dipl. iur.

Dosezi instituta stjecanja bez osnove ili neosnovanog obogaćenja na jednom primjeru	493
I. Uvod	493
II. Pravni izvori	494
III. O ciljnom tumačenju.....	495
IV. Postavljanje i raščlamba problema	497
V. Zaključak.....	499

NIKOLA OPATIĆ, dipl. iur.

Normativni aspekt služnosti puta kao nužnog prolaza.....	501
I. Pripomena	501
II. Pravo vlasništva kao apsolutno pravo i njegova ograničenja - osnovne naznake	502
III. Pravna konstrukcija nužnog prolaza preko tuđeg zemljišta.....	503
IV. Pravni izvori regulacije instituta služnosti puta kao nužnog prolaza	504
V. Zaključak.....	508

Mr. sc. DEAN RAHAN, dipl. iur.

Uspostava etažnog prava vlasništva i upis posebnih dijelova nekretnine kroz pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak ...	509
1. Uvod	509
2. Problemi pri uspostavi etažnog prava vlasništva i upisu posebnih dijelova nekretnine putem redovnog sudskog postupka....	510
3. Pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak kao rješenje problema	511
4. Zaključna razmatranja.....	513

Dr. sc. VANJA SERŠIĆ, dipl. iur.

Vlasništvo kulturnog dobra.....	515
1. Uvod	515
2. O vlasništvu uopće	516
2.1. Opća dobra	516

2.2. Javna dobra	517
2.3. Dobra podobna da budu objekti stvarnih prava u punom smislu	517
2.4. Prava vlasnika	517
3. O svojstvu kulturnog dobra	518
3.1. Relevantni propisi koji određuju kulturna dobra	518
3.2. Što je kulturno dobro	519
3.3. Svojstvo kulturnog dobra s obzirom na njegov imovinskopravni status	519
4. Ograničenja vlasništva nad kulturnim dobrom	520
4.1. Ograničenje posjeda kulturnog dobra	522
4.2. Ograničenje uporabe kulturnog dobra	522
4.3. Ograničenje prometa kulturnim dobrom	522
4.4. Izvlaštenje kulturnog dobra	523
4.5. Založno pravo na kulturnom dobru	523
5. Naknada zbog ograničenja vlasništva	524
6. Zaključak	525

SNJEŽANA LUKŠA, dipl. iur.

Pretpostavke nasljeđivanja	527
Uvod	527
Smrt ostavitelja ili njegovo proglašenje umrlim	527
Nasljednik	528
Odricanje od nasljedstva	529
Odgovornost nasljednika za dugove ostavitelja	530
Ostavina	533
Zaključak	534

Mr. sc. IVAN TIRONI, dipl. iur.

Oporučni svjedoci u hrvatskom nasljednom pravu uz mali rendez-vous s poviješću	535
1. Uvodne napomene	535
2. Oporučni svjedoci u srednjovjekovnom pravu na području Hrvatske	537
2.1. Svjedoci kod najstarijih sačuvanih oporuka sastavljenih u Dalmaciji	537

2.2. Oporučni svjedoci u srednjovjekovnim statutima dalmatinskih gradova.....	538
2.2.1. Oporučni svjedoci u Statutu grada Šibenika.....	538
2.2.2. Oporučni svjedoci u Statutu grada Trogira.....	538
2.2.3. Oporučni svjedoci u Statutu grada i otoka Korčule.....	539
3. Svjedoci pri oporučivanju sukladno ZN-u.....	539
3.1. Pisana oporuka pred svjedocima.....	539
3.2. Javne oporuke.....	541
3.2.1. Javna oporuka sastavljena od suca, sudskog savjetnika, javnog bilježnika te konzularnog odnosno diplomatsko-konzularnog predstavnika RH u inozemstvu.....	541
3.2.2. Međunarodna oporuka.....	542
3.3. Usmena oporuka.....	543
4. Zaključak.....	544

BERISLAV MATIJEVIĆ, dipl. iur.

Ugovor o osiguranju imovine - raskid, otkaz i odustanak.....	545
1. Uvod.....	545
2. Raskid, otkaz, odustanak - terminološko određenje.....	545
3. Raskid ugovora o osiguranju imovine.....	546
4. Otkaz ugovora o osiguranju imovine.....	548
5. Odustanak od ugovora o osiguranju imovine.....	549
6. Zaključak.....	550

Mr. sc. ALEN GOLUB, dipl. iur.

Pravne posljedice raskida ugovora.....	553
1. Uvod.....	553
2. Pravne pretpostavke i način raskida ugovora.....	553
3. Prestanak ugovornih obveza.....	556
4. Obveza restitucije.....	557
5. Obveza naknade koristi i plaćanja zatezних kamata.....	559
6. Pravni položaj ugovornih stranaka kod raskida ugovora zbog promijenjenih okolnosti.....	560
7. Zaključak.....	562

Dr. sc. ROBERT PEČEK, dipl. iur.	
Naknada štete od divljači	565
Uvodno	565
Opasna stvar	565
Pravna definicija divljači.....	566
Odgovornost lovoovlaštenika za štetu od divljači	566
Zaključna razmatranja	569
Literatura.....	570
DESANKA SARVAN, dipl. iur.	
Pravna zaštita od nezakonite obustave isporuke vode za piće i sanitarne potrebe kućanstvima	571
1. Uvod	571
2. Opravdani razlozi za primjenu mjere	573
3. Pravna zaštita u upravnom postupku	576
4. Zaključak	578
GORAN JARIĆ, dipl. iur.	
Zakonska zabrana natjecanja radnika s poslodavcem - neki problemi u praksi	579
Uvodno	579
Odobrenje poslodavca	580
Trenutak kršenja zakonske zabrane natjecanja.....	581
Pravna sredstva poslodavca.....	583
Naknada štete.....	584
Zaključno	585
Mr. sc. BRUNO MOSLAVAC, dipl. iur.	
Obveze poslodavca u postupku izbora radničkog vijeća	587
1. Uvodna razmatranja	587
2. Savjetovanje s predlagateljem provedbe izbora za radničko vijeće..	588
3. Dopuštenje objave potrebnih odluka u postupku izbora radničkog vijeća	588
4. Dostava popisa birača za pojedino biračko mjesto	590
5. Dužnost savjetovanja s izbornim odborom.....	590
6. Glasovanje radnika čije je mjesto rada udaljeno	591

7. Osiguranje materijalno-tehničkih uvjeta i omogućavanje nesmetanog glasovanja	592
8. Snošenje troškova izbora	592
9. Obveza obavještanja izbornog odbora o promjenama u popisu birača	592
10. Ovjera glasačkih listića od ovlaštenog predstavnika.....	593
11. Obveza dostavljanja podataka resornom ministarstvu o provedenom izboru radničkog vijeća	593
11.1. Sadržaj obavijesti ministarstvu nadležnom za poslove rada....	594
12. Zaključak	594

IVICA ŽUPAN, dipl. iur.

Kako do kvalitetnijeg udomiteljstva za djecu u Republici Hrvatskoj	597
1. Uvod	597
2. Plan razvoja udomiteljstva za djecu.....	598
2.1. Ciljevi Plana.....	598
2.1.1. Specifični ciljevi Plana.....	598
2.1.2. Horizontalni ciljevi Plana	600
2.2. Rezultati Plana	601
2.3. Rokovi.....	602
2.4. Izvršitelji Plana i predvidivi resursi za provedbu.....	602
3. Umjesto zaključka.....	603

Mr. sc. SANJA POPOVIĆ, dipl. iur.

Pravilnik o načinu postupanja i suradnje suca, stručnog radnika centra za socijalnu skrb i policijskog službenika za mladež prilikom prisilnog oduzimanja i predaje djeteta	605
1. Uvod	605
2. Pravilnik	605
2.1. Tijela u provedbi ovrhe radi prisilnog oduzimanja i predaje djeteta	606
2.1.1. Sud	606
2.1.2. Centar za socijalnu skrb	608
2.1.3. Policija	608

2.2. Suradnja tijela u postupku prisilnog oduzimanja i predaje djeteta	609
3. Zaključak	610

DANIJELA ROMIĆ, univ. spec. admin. publ.

Ostvarivanje prava djece na osobnu invalidninu - koliko je Republika Hrvatska uistinu socijalna država?	611
Uvod	611
Osobna invalidnina - pravni okvir	611
Jedinstveno tijelo vještačenja	613
Osobna invalidnina - socijalna pozadina	615
Osobna invalidnina kod djece - specifičnosti	616
Za razmišljanje	618

Dr. sc. JAKOB NAKIĆ, dipl. iur.

Predstojeće izmjene i dopune Zakona o parničnom postupku - de lege ferenda -	621
1. Uvod	621
2. Predstojeće promjene Zakona o parničnom postupku	621
3. Prijedlozi <i>de lege ferenda</i>	622
3.1. Novi članak 1. ZPP-a	622
3.2. Koje činjenice može utvrđivati sam sud	623
3.3. Dostava	624
3.4. Broj ročišta	624
3.5. Rok za odgovor na tužbu	625
3.6. Odluke na pripremnom ročištu	626
3.7. Zahtjev za mirno rješenje spora	626
3.8. Tijek glavne rasprave - njezina koncentracija	627
3.9. Dostava presude	627
3.10. Revizija	627
4. Zaključno	628

MATIJA STOKIĆ, dipl. iur.

Izbor dokaznih sredstava za utvrđivanje identiteta nekretnina	629
1. Uvodno	629
2. Nekretnine	630

3. Identitet nekretnina kao predmet dokazivanja u građanskim sudskim postupcima.....	631
4. Procesna pravila o izboru i ocjeni dokaza	632
4.1. Parnični postupak.....	632
4.2. Pojedinačni zemljišnoknjižni ispravni postupak.....	633
5. Dokazna sredstva za utvrđivanje identiteta nekretnina	634
5.1. Uviđaj uz sudjelovanje sudskog vještaka geodetske struke.....	634
5.2. Uviđaj bez sudjelovanja sudskog vještaka	635
5.3. Isprave	635
5.4. Službeni web preglednici - Geoportal preglednik i Arkod preglednik	636
5.5. Neslužbeni web preglednici.....	637
6. Izbor prikladnih dokaznih sredstava u pojedinačnim slučajevima.....	637
7. Umjesto zaključka.....	638

DINKO JAKELIĆ, mag. iur.

O još nekim aspektima materijalnog i procesnog karaktera

sudske nagodbe	639
I. Uvodne napomene.....	639
II. Procesnopravni i materijalnopravni učinci sudske nagodbe	640
III. Zaključak	645
Literatura.....	646

Mr. sc. ZRINKA RADIĆ, dipl. iur.

Ukidanje potvrde pravomoćnosti i ponavljanje postupka uz osvrt

na ukidanje potvrde konačnosti i obnovu postupka	647
1. Uvod	647
2. Potvrda pravomoćnosti i ovršnosti	648
2.1. Općenito	648
2.2. Ukidanje klauzule pravomoćnosti i ovršnosti	649
2.3. Dostava pismena i razmatranje spisa.....	654
3. Ponavljanje postupka	655
4. Zaključak	658

Mr. sc. ANTUN ŠAGOVAC, dipl. iur.

Drugostupanjski sud u funkciji prvostupanjskog suda u parničnom postupku	665
I. Uvod	665
II. Proširene reformacijske ovlasti drugostupanjskog suda prilikom odlučivanja o žalbi.....	666
III. Odlučivanje o žalbi.....	667
IV. Obrazloženje drugostupanjske odluke u slučaju preinačenja prvostupanjske odluke u odnosu prema utvrđenju činjeničnog stanja	670
V. Otvoreno pitanje prava na žalbu protiv drugostupanjske presude donesene na osnovi drugačije utvrđenog činjeničnog stanja	671
VI. Pravo stranaka na saslušanje u slučaju drugačijeg utvrđenja činjeničnog stanja	672
VII. Zaključak	673

BOJAN BUGARIN, mag. iur.

Ponešto o ovrsi na nekretnini	675
--	-----

DINO GLIHA, dipl. iur.

Status neprijavljenih tražbina u postupku sklapanja predstečajne nagodbe - zaštita prava vjerovnika u postupku	683
1. Uvod	683
2. Status neprijavljenih tražbina u postupku sklapanja predstečajne nagodbe	684
3. Postupanje s pravomoćno utvrđenim tražbinama i tražbinama o kojima se vode parnični ili ovršni postupci, a nisu prijavljene u predstečajnom postupku.....	685
4. Problematika postojećeg uređenja predstečajnog postupka i njegove posljedice	689
5. Umjesto zaključka: moguća rješenja problematike postojećeg uređenja predstečajnog postupka.....	691

Mr. sc. ZORISLAV KALEB, dipl. iur.

Raspologanje tražbinama Republike Hrvatske u predstečajnim i stečajnim postupcima	693
1. Uvod	693
2. Primjena Uredbe.....	693
3. Nadležnost i savjetodavno vijeće.....	694
3.1. Savjetodavno vijeće Ministarstva financija.....	694
4. Postupak odlučivanja o pravima iz porezno-dužničkog odnosa u predstečajnom i stečajnom postupku.....	695
4.1. Postupak čija vrijednost predmeta ili ukupnih obveza dužnika prelazi 10.000.000,00 kuna.....	696
5. Pregovori s dužnikom prije pokretanja predstečajnog postupka	696
6. Izmjena uvjeta, načina i postupka raspolaganja tražbinama s naslova poreznog duga u predstečajnom i stečajnom postupku	697
6.1. Postupak čija vrijednost predmeta ili ukupnih obveza dužnika ne prelazi 10.000.000,00 kuna.....	697
6.2. Postupak čija vrijednost predmeta ili ukupnih obveza dužnika prelazi 10.000.000,00 kuna.....	698
6.3. Predsjednik i zamjenik predsjednika Savjetodavnog vijeća.....	698
7. Raspologanje tražbinama Republike Hrvatske s naslova duga po kreditima i protestiranim državnim jamstvima u predstečajnim i stečajnim postupcima.....	699
8. Zaključna razmatranja.....	700

SANJA MIŠEVIĆ, dipl. iur.

Unovčenje predmeta na kojima postoji razlučno pravo prema odredbama novog Stečajnog zakona.....	701
Uvod	701
Općenito o stečaju	701
Općenito o razlučnom pravu	702
Unovčenje predmeta na kojima postoji razlučno pravo	703
Zaključak	708

MARKO STILINOVIĆ, dipl. iur.

Status neprijavljenih tražbina u postupku sklapanja predstečajne nagodbe - pitanje propisivanja obveze objave pismena na e-Oglasnoj ploči.....	709
1. Uvod	709
2. Opravdanost elektroničke dostave pismena u postupku predstečajne nagodbe	710
3. Zaključak	714

Dr. sc. DRAGAN ZLATOVIĆ, dipl. iur.

Zaštita poslovne tajne u stečajnom postupku	717
1. Uvod	717
2. Poslovna tajna	717
3. Zaštita poslovne tajne u stečajnom postupku	724
4. Zaključak	728

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani čitatelji,

Sigurno ćete se složiti da se savjetovanja i seminari održavaju radi polaznika. Budući da za savjetovanje bez polaznika ne možemo reći da je to uopće savjetovanje, možemo slobodno ustvrditi da polaznici savjetovanja čine njegovu bit, odnosno sastavni dio bez kojega nema savjetovanja.

U ovim vremenima produljene i sveprisutne ekonomske, a rekao bih i duhovne krize sve je teže doprijeti do kolega kojima su ovakva savjetovanja namijenjena. Razlog tome je sve manje izdvajanje novčanih sredstava za stručno usavršavanje i obrazovanje. U kriznim se vremenima prvo na njima štedi.

Smatrajući da će se time znatno smanjiti troškovi svim potencijalnim polaznicima i time omogućiti lakši pristup što većem broju polaznika našem savjetovanju, ove smo godine odlučili da se ono umjesto u Opatiji održi u Zagrebu. Odmah ću priznati da nismo lako odlučili prekinuti tridesetogodišnju tradiciju održavanja našeg savjetovanja u Opatiji, za koje se već uvriježio naziv i “opatijsko savjetovanje”. Međutim, kao što sam već istaknuo, jednostavno smo se rukovodili mišlju da savjetovanje organiziramo radi polaznika, a ne radi nas u organizacijskom odboru ili radi same Opatije.

Dakle, Hrvatsko društvo za građanskopravne znanosti i praksu u suradnji s Organizatorom d.o.o. ove će godine 24. i 25. listopada 2016. održati savjetovanje u Zagrebu. Za potrebe savjetovanja tiskali smo *Godišnjak 23* koji držite u ruci. Ako pogledate sadržaj *Godišnjaka*, vrlo ćete brzo vidjeti što smo ove godine pripremili, odnosno koje smo teme odabrali.

Prilikom izbora tema referata svake se godine rukovodimo dvjema odrednicama koje definiraju njihovu aktualnost: zakonodavne novine i važnost koju neka tema ima u praksi. Nakon dugog niza godina ove godine nemamo temu koja se bavi zakonodavnim novinama u smislu obrade nekog novog zakona koji se odnosi na teme našeg savjetovanja. To nije posljedica naše nezainteresiranosti za aktualnosti, već kratkog trajanja osmog saborskog saziva i Vlade premijera Tihomira Oreškovića.

Sama činjenica da ove godine nemamo prikaz nekog novog zakona ne čini naše ovogodišnje savjetovanje ništa manje aktualnim i zanimljivim. To stoga što smo se odlučili za teme koje su važne u praksi, pri čemu nam je kao jedan od odlučujućih kriterija pri izboru bio broj otvorenih pitanja koja se kod pojedinih tema pojavljuju. Uvažavajući činjenicu da se na ovom savjetovanju okupljaju pravници različitih profila, odabran je širok raspon takvih tema.

Za temu *Pravo na djelotvorno pravno sredstvo i pravo na žalbu - konvencijski i ustavni aspekt u praksi* odlučili smo se svjesni obveze naše države na uspostavu djelotvornog pravnog sredstva kojim bi se spriječila ili ispravila povreda određenog konvencijskog prava na nacionalnoj razini. Ako takvog sredstva nema, država ga je obvezna uvesti. U tom pogledu sve je bogatija i praksa Europskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Republike Hrvatske koja se u ovom referatu prikazuje i analizira. U referatu se naglašava da je potrebno voditi računa da samo pravo na žalbu ne dovodi u pitanje druga prava iz spektra prava iz čl. 6. Europske konvencije (npr. pravo na sud, pravo na suđenje u razumnom roku, pravo na djelotvornu ovrhu sudskih odluka itd.).

U referatu *Pravo na dom u praksi Europskog suda i domaćih sudova* prikazana je i obrađena praksa Europskog suda, ali i praksa domaćih sudova glede primjene Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u pogledu prava na poštovanje doma (čl. 8. Konvencije). Iz referata se vidi da su najprije Ustavni sud Republike Hrvatske, a zatim i redovni sudovi počeli koristiti i tumačiti Konvenciju u skladu s praksom Europskog suda za ljudska prava te su i redovni sudovi počeli primjenjivati praksu i načela Europskog suda i Ustavnog suda u slučajevima u kojima dolazi do primjene čl. 8. Konvencije i kada je tuženik istaknuo prigovor prava za poštovanje doma (zaštitu doma). Prihvaćeno je shvaćanje da je pojam doma činjenično pitanje, pri čemu treba u svakom konkretnom slučaju utvrditi postoji li trajna i neposredna veza između osobe stanara i prostora koji on smatra svojim domom.

U praksi se relativno često susrećemo sa slučajevima kupoprodaje tuđe nekretnine i višestrukog otuđenja. S obzirom na to da je riječ o životno vrlo bitnom i pravno zanimljivom pitanju, odlučili smo se za temu *Višestruko ugovaranje otuđenja nekretnine u sudskoj praksi*. U referatu je prikazano kako je to pravno regulirano s naglaskom na praksu hrvatskih sudova. U tom smislu analizira se tužba koja se u takvoj situaciji podnosi i činjenice koje se u postupku moraju dokazati. Prikazana su i kolebanja

sudske prakse u pogledu istovjetnog otuđitelja, pitanja dobre vjere, savjestnosti i poštenja.

U referatu *Razvrgnuće suvlasničke zajednice (nekretnina)* izlaže se institut razvrgnuća suvlasničke zajednice koji uvijek izaziva pažnju pravnih praktičara i neprestance izaziva nove prijepore u praksi sudova. Postupak razvrgnuća suvlasništva važan je zbog učinaka koje taj postupak stvara. Naime, razvrgnućem suvlasništva suvlasnik prestaje biti suvlasnikom određene stvari, prestaje njegovo pravo vlasništva na idealnom dijelu nekretnine koje ravnopravno dijeli s ostalim suvlasnicima i umjesto toga stječe u svoje vlasništvo određenu stvar koja je nastala kao dio stvari koja se dijelila ili će pak dobiti umjesto točno određene stvari nešto drugo. U radu se obrazlažu načini razvrgnuća suvlasništva i objašnjava se kada će se i kako provesti postupci razvrgnuća suvlasništva ili diobe gdje način postupanja suda diktira karakter nekretnine, broj suvlasnika, veličina suvlasničkih dijelova i zahtjevi samih suvlasnika.

Referat *Ništetnost ugovora - posljedice, zastara i druga sporna pitanja* prvenstveno obrađuje pitanje nevaljanih ugovora kao i njihovu podjelu na ništetne, pobjodne i nepostojeće ugovore. Analiziraju se opći razlozi za ništetnost ugovora te pojedine odredbe Zakona o obveznim odnosima koje propisuju ništetnost pravnih poslova, odnosno ugovora. Posebno se analizira pitanje zastare potraživanja danog (primljenog) temeljem ništetnog ugovora, uz naznaku mogućih rješenja u budućoj sudskoj praksi. Kod djelomične ništetnosti, odnosno ništetnosti pojedinih odredbi ugovora, u radu se također obrađuju nepoštene, a time i ništetne ugovorne odredbe kod potrošačkih ugovora s obzirom na njihovu veliku zastupljenost u svakodnevnom pravnom prometu. Osim konverzije i konvalidacije ništetnih ugovora, predmet je razmatranja i postupovnopравни aspekt isticanja ništetnosti.

S obzirom na brojnost sudskih postupaka koji se odnose na rente odlučili smo se i za temu *Rentni zahtjevi*. U referatu je obrađena problematika vezana uz zahtjeve za isplatu novčane rente u slučaju smrti, tjelesne ozljede ili oštećenja zdravlja te je upozoreno na pojedine oblike imovinske štete koji se popravljaju plaćanjem novčane rente. Tako su obrađena pitanja štete zbog izgubljenog uzdržavanja ili redovitog pomaganja, štete zbog izgubljene zarade, štete zbog trajnog povećanja potreba i štete zbog uništenja ili smanjenja mogućnosti daljnjeg razvijanja i napredovanja. Razmotreno je i pitanje kapitaliziranja novčane rente i zastare. Sva ta pitanja obrađena su uz pregled sudske prakse koja se odnosi na njih.

Tema referata *Neki problemi primjene Direktive o kolektivnom otkazivanju ugovora o radu u hrvatskom zakonodavstvu i praksi* ovogodišnja je odabrana tema iz radnog prava. U referatu se analiziraju zakoni kojima se ta Direktiva primjenjuje u Republici Hrvatskoj i s njima povezana sudska praksa. Upozorava se na dvojbe o prikladnosti i pravilnosti primjene te Direktive u RH, odnosno skreće se pažnja na pitanja za koja ne možemo tvrditi da RH nije za njih osigurala primjenu navedene Direktive, ali u kojima je odredbe Direktive mogla primijeniti i na drugačiji način (u tu skupinu pitanja uvrstili bismo pitanje odabira kriterija na temelju kojih se utvrđuje postojanje “kolektivnog otkazivanja”/“kolektivnog viška radnika”, potom utvrđivanje “kolektivnog otkazivanja”/“kolektivnog viška radnika” na razini “poslodavca”, a ne na razini “pogona”, kako to određuje Direktiva). Najveći normativni problem implementacije Direktive 98/59/EZ u Hrvatskoj nalazimo u odredbama i načinu primjene Stečajnog zakona pa je stoga znatan dio referata posvećen tom pitanju.

U referatu *Pobijanje odluka skupštine odnosno članova društva s ograničenom odgovornošću* obrađuje se pobijanje odluka skupštine društva s ograničenom odgovornošću odnosno članova društva donesenih pisanim putem. Premda je Zakonom o trgovačkim društvima propisano da se na to na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona o pobijanju odluka glavne skupštine dioničkog društva, u referatu se iznosi da se, s obzirom na posebnosti društva s ograničenom odgovornošću u odnosu na dioničko društvo, te odredbe ne mogu u cijelosti primijeniti i na pobijanje odluka skupštine odnosno članova društva s ograničenom odgovornošću, nego samo u mjeri u kojoj to dopušta narav tog društva. Stoga se razmatraju pojedinosti u vezi s time.

Referat *Teret dokazivanja u različitim vrstama parničnog postupka* obrađuje pitanje tereta dokazivanja kao postupovnopравnog instituta koji se pojavljuje u različitim vrstama građanskih (parničnih) postupaka. U tom smislu prikazana su zakonodavna rješenja i postojeća sudska praksa, i to uglavnom u odlukama Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz kojih se vidi da se pravila o teretu dokazivanja iz različitih zakona primjenjuju u praksi. U referatu se nastojalo prikazati stanje u pozitivnim propisima i pravnoj doktrini te sudskoj praksi sa svrhom da svojim sadržajem, a posebice prikazanom sudskom praksom, barem djelomično obogati saznanja onih koji će se njime koristiti i u njemu možebitno pronaći dodatna obrazloženja svojih pravnih shvaćanja.

U iščekivanju novog Zakona o javnoj nabavi, a uzevši u obzir da propisi o javnoj nabavi postoje i da se primjenjuju 20-ak godina i da već 12 godina aktivno radi i tijelo nadležno za pravnu zaštitu u javnoj nabavi i analizu samog postupka, odlučili smo se za temu iz tog područja prava. Referat pod nazivom *Pravna zaštita u javnoj nabavi - postupovne odredbe i institucionalno ustrojstvo de lege lata i de lege ferenda* bavi se dvjema temama: institucijom odnosno tijelom nadležnim za pravnu zaštitu pod kojim se vodi pravna zaštita i samim postupkom provođenja pravne zaštite. Rad se temelji na autorovu višegodišnjem iskustvu u Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave i na pogledu iznutra te na iscrpnim statističkim podacima praćenja pojava i rada Državne komisije iskazanim u izvješćima o radu, koja su raspravljena.

Svi navedeni referati tiskani su u zborniku radova, *Godišnjaku 23*, za koji se nadamo da će polaznicima savjetovanja biti koristan suputnik u njihovom daljnjem radu. Nadamo se da će tome uvelike pridonijeti i priopćenja koja su u njemu objavljena, a riječ je o 34 kvalitetna stručna rada čija će širina tema nadopuniti sve ono što se referatima nije moglo obraditi.

Nadam se da će vam ova uvodna riječ biti dovoljan poticaj za proučavanje *Godišnjaka 23* te da će ovo savjetovanje ispuniti vaša i naša očekivanja, kako u pogledu sadržaja tako i po mjestu održavanja.

Zagreb, 30. rujna 2016.

Urednik savjetovanja
Darko Milković, dipl. iur.